

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Тришин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Рисунок 8. Тестування під час вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності»

Результати проведеного поточного контролю дистанційного модуля, а також дані про активність кожного студента відображаються в журналі оцінок.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНІЦІАТИВИ ВІДКРИТОГО ЦИТУВАННЯ ДЛЯ АНАЛІЗУ І МОНІТОРИНГУ

О.В. Ольшевська, В.О. Соловей, О.Ю. Сакалюк

Наявність відкритих наукових даних є важливим компонентом для наукометрії та інфометрії, оскільки завдяки відкритим даним, зокрема цитатам, можна здійснювати моніторинг та аналіз, як окремих вчених та установ в цілому. Недивлячись на те, що існує багато проектів, які пропагандують відкриття наукового контенту міжнародній спільноті, головним з них залишається Ініціатива з відкритих цитувань, яку підтримали всі великі наукові видавці. Завдяки цій ініціативі світовий агрегат Crossref, який надає цифрові ідентифікатори вчених - doi номери, розробив Crossref API, що дозволив моніторити, відслідковувати та аналізувати цитування більше 500 мільйонів наукових публікацій. З Crossref API можна отримати метадані статті. Проте схема JSON, яку використовує Crossref для повернення інформації, не завжди містить повну інформацію, що у цілому негативно впливає на процес моніторингу, зокрема JSON, містить поле ORCID для кожного з авторів статті, це поле, як правило, порожнє, оскільки така інформація зазвичай не доступна в даних, які надають автори та видавці [1].

Юджин Гарфілд, один із засновників біліометрії та наукометрії, стверджував, що «індекси цитування вирішують семантичні проблеми, пов'язані з традиційними предметними індексами, використовуючи символіку цитування, а не слова, щоб описати зміст документа» [2].

Однією з перепон на шляху відкриття даних стають невеликі редакційні колегії та автори, які вважають, що це спричинить неправомірні дії щодо їх наукових розробок. В свою чергу наукометрія, як інструмент оцінки, часто не в змозі виконати оцінку даних через залежність бібліометричних досліджень від їх електронних (оцифрованих) копій. Здатність широкомасштабних і узагальнюючих бібліометричних досліджень, обмежена наявністю прорецензованих повних текстів у відкритому доступі, так доступ до вихідних даних Web of Science або Scopus надається по передплаті, а вільно доступні джерела даних, такі як DOAJ, Google Scholar і Scilit не завжди містять якісно відреценовані дані. З урахуванням того, що половина всіх посилань відсутня в таких відкритих джерелах даних, як Crossref, аналіз, заснований на цих джерелах даних, не є прозорим та повноцінним [3].

Документи, що заходяться у вільному доступі, будуть частіше читати і цитувати, ніж ті, що знаходяться за бар'єром підписки. Оскільки більшість видань з відкритим доступом є новими, порівняння ефектів відкритого доступу з створеними журналами на основі підписки легко змішуються часом і набуттям репутації. Також на кількість відкритих даних впливає самоархівування у форматі не-Відкритих даних. Єдиний шлях до відкритого доступу, щоб автори архівували свої опубліковані статті на власних веб-сайтах або в інституційних репозиторіях [4].

Важливо, систематизувати принципи за якими є можливість категоризації відкритих посилань (цитувань) зокрема через платформу Crossref.

На даний час наукометрія, як інструментарій, зазвичай отримує дані цитування з Web of Science (WoS) і Scopus. Якщо порівняти Crossref з WoS і Scopus, зосереджуючись на даних цитування, які доступні в різних джерелах даних, аналіз покаже, що більш ніж три чверті посилань у WoS і більше двох третин посилань Scopus можна знайти в Crossref, причому близько половини цих посилань є відкритими. Щоб порівняти Crossref з WoS і Scopus, було співставлено цифрові ідентифікатори об'єктів (DOI), проте, не всі публікації з DOI в WoS і Scopus мають відповідний DOI в Crossref. В свою чергу відповідність на основі DOI передбачає різні труднощі. Коли публікація не має DOI в WoS або Scopus, є дві можливості. Або публікація дійсно не має DOI або вона дійсно має DOI, але DOI відсутній у WoS або Scopus. Виходячи з ручної вибірки публікацій, виявлено, що близько 75% публікацій без DOI в WoS або Scopus дійсно не мають DOI. Інші 25% мають DOI, але DOI відсутній у WoS або Scopus [5].

Література

1. OpenCitations. (n.d.). URL: [//opencitations.wordpress.com/](http://opencitations.wordpress.com/).
2. The Open Citation Index. 2017. URL: <http://blog.scienceopen.com/2016/02/the-open-citation-index/>.
3. Open citations letter. (n.d.). URL: <http://www.issi-society.org/open-citations-letter/>.

4. MacCallum, C., Parthasarathy, H. (n.d.). Open Access Increases Citation Rate. URL: <https://journals.plos.org/plosbiology/article?id=10.1371/journal.pbio.0040176>.
5. Crossref as a new source of citation data: A comparison with Web of Science and Scopus. (n.d.). URL: [//www.cwts.nl/blog?article=n-r2s234](http://www.cwts.nl/blog?article=n-r2s234).

МОТИВАЦІЯ І КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

О.М. Котузаки, О.В. Макарова, Л.В. Гордієнко, Ю.Ю. Бровкіна

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. У цьому плані слід визнати, що організація самостійної роботи є одним з найбільш ефективних напрямків в навчальному процесі, що розвиває вміння у студента винайти і сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти та обґрунтувати оптимальний варіант її усунення і довести його правильність. Адже, самостійна робота є не просто важливою формою освітнього процесу, а й повинна стати його основою.

Традиційно самостійна робота розглядалась як весь спектр діяльності студентів, що виконується за вказівкою викладача, але без нього. Однак нові умови сприяли перегляду самої суті поняття «самостійна робота» і ставлення до неї. Мета сучасного навчального процесу полягає не стільки в передачі знань, умінь і навичок від викладача до студента, скільки у активізації пошуково-пізнавальної діяльності, всебічному розвитку у студентів здатності до самоосвіти, прагнення до поповнення і оновлення знань, до творчого використання їх на практиці в сферах майбутньої професійної діяльності. При цьому важливим є те, що подібна діяльність студента повинна здійснюватися при високому рівні його мотивації. Якщо студент знає, що результати його роботи будуть якимось чином використані в подальшому процесі навчання, то ставлення до виконання завдання і якість роботи істотно поліпшується. При цьому важливо психологічно налаштувати студента, показати йому, як необхідна робота, яку він виконує. Важливим мотиваційним чинником є залучення студентів до творчої діяльності (робота в студентських наукових товариствах, гуртках, семінарах), введення в навчальний процес активних методів, а саме, ігрового тренінгу, в основі якого лежать інноваційні та організаційно-діяльні ігри. Одним з підходів, який сприяє активізації самостійної роботи є заохочення студентів за успіхи в навчанні і творчій діяльності (стипендії, преміювання, заохочувальні бали) і санкції за погане навчання. Використання мотивуючих факторів контролю знань (накопичувальні оцінки, рейтинг, тести, нестандартні екзаменаційні процедури) при певних умовах можуть викликати прагнення до змагання, що само по собі є сильним мотиваційним чинником самовдосконалення студента. Мотиваційним фактором в інтенсивній навчальній роботі і, в першу чергу, самостійної є і

Особливості створення дистанційного курсу з дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в галузі інформаційної безпеки» Ю.К. Корнієнко, С.В. Котлик, О.С. Бойцова	236
Особливості проведення зимового дистанційного модуля 2018-2019 н. р. Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко	239
Впровадження ініціативи відкритого цитування для аналізу і моніторингу О.В. Ольшевська, В.О. Соловей, О.Ю. Сакалюк	244
Мотивація і контроль самостійної роботи студентів О.М. Котузаки, О.В. Макарова, Л.В. Гордієнко, Ю.Ю. Бровкіна	246
Дистанційне навчання та інновації в дипломному проектуванні Г.М. Станкевич, Л.Д. Дмитренко, С.М. Соц	247
Необхідність своєчасного оновлення web-сайтів закладів вищої освіти І.С. Чернега, Л.В. Фігурська	251
Форми організації самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Підприємницькі мережі» Ю.О. Бровкіна	253
Формування у студентів потреб і мотивів до самостійної роботи В.В. Атанасова, В.С. Степанова	254
Самостійна робота студентів як складова частина процесу навчання А.Д. Салавеліс, С.Л. Колесніченко, Ю.О. Козонова	255
Самостійна робота студентів при засвоєнні дисципліни «Інновації в індустрії гостинності» Л.А. Тітомир	257
Використання елементів дистанційної освіти при підготовці бакалаврів з дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» С.М. Неменуца	258
Дистанційне навчання іноземних мов О.С. Зінченко, С.Я. Маслово, А.В. Руда	260
Масові відкриті онлайн-курси - частина сучасного освітнього процесу у вищої освіти Л.М. Сагач	262
Контроль знань дистанційного модуля з хімічних дисциплін О.О. Антіпіна, Н.К. Черно	263
ІТ-технології у дисципліні «Електромонтажні роботи» П.М. Монтік, А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна	264
Про роль самостійної роботи під час дистанційного навчання на кафедрі Електромеханіки та мехатроніки Р.В. Амбарцумянц, С.В. Тугасв	265
Самостійна робота як форма підвищення рівня учбового процесу Г.А. Аванес'янц	266
Деякі активні (інтерактивні) форми і методи навчання А.В. Вітюк, Н.Г. Коновенко	267
Ефективність застосування проектів у самостійній пізнавальній діяльності студентів А.В. Вітюк, Н.В. Нужна	270